

10. Павлова В. А. Конкурентоспроможність підприємства: оцінка та стратегія забезпечення: монографія. – Д.: Вид-во ДУЕП, 2006. 276с.
11. Панкрухин А. П. Маркетинг територій. – СПб.: Питер, 2006. 416 с.
12. Тараненко І. В. Методологія системного дослідження конкурентоспроможності. Академічний огляд. 2008. № 2. С. 12–23.
13. Чепурна О. Л. Сучасні концепції конкурентоспроможності національної економіки. Теоретичні та прикладні питання економіки: Зб. наук. праць. Вип. 19. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2009. С. 102–106.

Oleksandr Bohashko, Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor,
Educational and Scientific Institute of Economics and
Business Education,
Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University,
Uman

INNOVATIONS AS A FACTOR OF COMPETITIVENESS OF THE STATE ECONOMY IN THE CONDITIONS OF GLOBAL GLOBALIZATION

The theses summarize the results of scientific research of leading scientists in the development of competition theory, in particular, their contribution to the study of competitiveness. Emphasis is placed on the features of the current stage of development of the world economy, which make new adjustments to the classical definitions of competitiveness and methods of achieving it. The competitiveness of the national economy is defined as a holistic result of the systemic interaction of all subjects of economic relations and on this basis the analysis of competitiveness according to the classification of structural levels of the organization of economic systems is carried out.

Оксана Верстяк к.е.н., доцент,
Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
м.Чернівці

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ – КЛЮЧОВИЙ ЕЛЕМЕНТ ЧЛЕНСТВА УКРАЇНИ В ЄВРОСОЮЗІ

Суспільно-політичні умови в Україні в період 2013-2014 років створили всі передумови для побудови нової європейської моделі економічного зростання в Україні. Мова йде про реформу місцевого самоврядування, яка реалізується в Україні та, посилаючись на офіційний прес-центр ініціативи «Децентралізація влади», покликана впровадити основні принципи місцевого самоврядування – децентралізації (коли більшість повноважень та фінансів на їх здійснення передаються на рівень громад), субсидіарності (передбачає вирішення конкретних проблем на найближчому до повсякденних потреб людей щаблі влади) та повсюдності (місцеве самоврядування має здійснюватися на всій території України, що означає відсутність територій, на які не поширюється юрисдикція територіальних громад і відповідних органів місцевого самоврядування) [2].

Так, будучи Президентом України, Петро Порошенко під час зустрічі з адміністративно-господарським активом та депутатським корпусом

Запоріжжя 23 квітня 2016 наголосив, що фінансова децентралізація, нові бюджетні правила, за якими країна почала жити в минулому році, створили умови для рішучого збільшення фінансової спроможності місцевих бюджетів. Петро Порошенко підкреслив, що ініційована ним децентралізація відкриває нові можливості для прискорення розвитку регіону. Ця реформа підтримується також діючим главою Уряду і парламентом [3].

В додаток, будучи головою Верховної Ради України, Володимир Гройсман 8 лютого 2016 назвав децентралізацію одним з пунктів антикризового плану для країни та її економічного зростання. Володимир Гройсман навів приклад таких змін - місто Володимир-Волинський, яке у 2015 році завдяки фінансовій децентралізації отримало на 26 млн гривень більше, ніж у 2014-му, що складає третину всього доходу міста. «Місцева громада спрямувала 8,5 млн гривень на ремонт доріг. А значить кошти пішли на заробітні плати будівельникам, до процесу також долучаються суміжні підприємства, які постачають пісок, асфальт, метал, бітум. Таким чином, децентралізація запускає багато процесів у регіоні та дає поштовх до розвитку бізнесу й підвищення заробітних плат», - зазначив Гройсман [4].

Економічне зростання регіонів та децентралізація – це ключові елементи підготовки України до майбутнього членства в Євросоюзі; Україна орієнтується саме на сучасні європейські моделі місцевого самоврядування, на Європейську хартію місцевого самоврядування [5].

Звертаючись до офіційних джерел [1] поняття децентралізації полягає у здійсненні реформ, які супроводжують передачу значних повноважень та фінансових ресурсів від органів державної влади – органам місцевого самоврядування. Гарантія територіальної цілісності України є базовою умовою децентралізації державної влади на користь збільшення прав регіонів в особі територіальних громад. Суть реформи на принципі децентралізації [1]:

утворення виконавчих органів місцевого самоврядування на всіх рівнях: у громаді, районі та області;

закріплення принципу субсидіарності при розмежуванні повноважень у системі органів місцевого самоврядування та їх виконавчих органів різних рівнів;

органи місцевого самоврядування різних рівнів – громади, району, області – отримують повноваження, які найбільш ефективно виконувати саме на цьому рівні, а під повноваження отримують необхідні фінансові, матеріальні та інші ресурси під їхню власну відповідальність.

Метою політики здійснення децентралізації є відхід від централізованої моделі управління в державі, забезпечення спроможності місцевого самоврядування та побудова ефективної системи територіальної організації влади в Україні.

Ми виділяємо 2 канали, через які процеси децентралізації можуть призвести до економічного зростання регіонів:

конкуренція за ресурси між регіонами: люди, фірми, фінансові ресурси;

ефективне використання наявних ресурсів: активізація ендogenous процесу розвитку шляхом впровадження регіональної економічної

політики, «дружньої» для місцевого бізнесу, а також більш ефективне використання незалучених джерел розвитку (людський капітал, місцева робоча сила, регіональні послуги тощо).

Відповідні 2 канали зображені на рис. 1.

Рис. 1. Від децентралізації до (не)рівномірності розвитку регіонів
Джерело: складено автором на основі [8]

Таким чином, конкуренція між регіонами може призвести як зростання, так і зменшення асиметрій розвитку між регіонами, а ефективне використання наявних ресурсів в регіоні тільки до конвергенції регіонів. Ефективність другого каналу (рис. 1.) можна пояснити тим, що регіони з меншим рівнем соціально-економічного розвитку можуть мати «неактивні, бездіяльні» ресурси активізація яких здійснюється через розробку ефективної регіональної економічної політики, що в результаті і призводить до скорочення міжрегіональної асиметрії [7].

Враховуючи вищесказане, варто підкреслити підвищений інтерес окремих науковців та дослідників до вивчення теоретико-методологічних засад впливу окремих аспектів децентралізації на економічне зростання країни (регіонів), а також взаємозв'язку між зазначеними процесами.

Список використаних джерел:

1. Canova, F. (2004) Testing for convergence clubs in income per capita: a predictive density approach. *International Economic Review* 45, 49–77.

2. Офіційний портал координації міжнародної допомоги Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. Децентралізація. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://openaid.gov.ua/uk/reforms/3>
3. Децентралізація дає економічне зростання громаді і регіонів. В кінцевому результаті виграє кожен громадянин // Прес-центр ініціативи "Децентралізація влади" Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://decentralization.gov.ua/news/item/id/1964>
4. Порошенко: Місцева влада має всі можливості для розвитку регіонів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.unian.ua/politics/1327934-poroshenko-mistseva-vlada-mae-vsi-mojlivosti-dlya-rozvitku-regioniv.html> <http://www.unian.ua/politics/1327934-poroshenko-mistseva-vlada-mae-vsi-mojlivosti-dlya-rozvitku-regioniv.html>
5. Гройсман пояснив, чому децентралізація – один з пунктів антикризового плану для України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.unian.ua/politics/1277512-groysman-roysaniv-chomu-detsentralizatsiya-odin-z-punktiv-antikrizovogo-planu-dlya-ukrajini.html>
6. Порошенко: Децентралізація – це ключовий елемент підготовки України до майбутнього членства в ЄС [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.unian.ua/politics/1244765-poroshenko-detsentralizatsiya-tse-klyuchoviy-element-pidgotovki-ukrajini-do-maybutnogo-chlenstva-v-es.html>
7. Rodríguez-Posé, A. and R. Ezcurra (2010), "Does Decentralization Matter for Regional Disparities? A Cross-Country Analysis", *Journal of Economic Geography*, Vol. 10, pp. 619-644.
8. Blöchliger, H. and J. Pinero Campos (2011), "Tax Competition Between Sub-Central Governments", *OECD Working Papers on Fiscal Federalism*, No. 13, OECD Publishing, Paris.

Oksana Verstiak Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor,
Chernivtsi Institute of Trade and Economics of KNTEU,
Chernivtsi

DECENTRALIZATION IS THE MAIN ELEMENT OF UKRAINE'S MEMBERSHIP IN THE EU

Decentralization emerged as one of the key priorities of the new reform-minded Ukrainian Government elected in 2014. More importantly, the reform plan was considered essential for achieving the levels of balanced and sustainable economic regional development and administrative capacities that would enable Ukraine to successfully harmonize its internal market and legislation with that of the EU and further its efforts on the path to eventual eligibility for EU membership.

Ірина Годнюк, к.е.н., доцент,
Подільський спеціальний навчально-реабілітаційний
соціально-економічний коледж,
м. Кам'янець-Подільський

ОБИГ ЗЕМЛІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ: ПРОБЛЕМИ І ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

Україна як держава, ефективно використовуючи ще не зовсім оцінений величезний дар природи – унікальні сільськогосподарські земельні ресурси, просто зобов'язана стати безперечним лідером на міжнародному продовольчому ринку. Такий обґрунтований шанс у країні суттєво посилюватиметься через виважене завершення земельної реформи, як однієї з базових складових державної аграрної політики. Це також, можливо, останній шанс держави зберегти самобутнє українське село та землю в національній власності [1].